

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto
Kauko Karlo

Lausunto

8.12.2017

Julkinen

1 (4)

SP 308/C11.2/2017

Valtiovarainministeriö
Rahoitusmarkkinaosasto
PL 28
00023 Valtioneuvosto

**Asetus rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä
lisäpääomavaatimuksesta (VM145:00/2017)**

Valtiovarainministeriö on esittänyt luonnoksen valtiovarainministeriön asetukseksi luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta. Pyydettyä lausuntoaan tähän luonnokseen Suomen Pankki esittää seuraavan.

Lisäpääomavaatimuksen asettamisesta koskeva Hallituksen esitys (HE 137/2017) on hyväksytty eduskunnassa. Esitys sisältää luottolaitostoiminnasta annetun lain muutoksen, jonka mukaan valtiovarainministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin sekä lisäpääomavaatimuksen määrittämisen perusteita koskevista tekijöistä että päätöksiin liittyvistä tiedoista ja päätösten julkistamisesta. Näiden säädösten sisällyttäminen samaan asetukseen on tarkoituksenmukaista.

Suomen Pankki pitää perusteltuna, että asetuksessa säädetään mittareista lain mukaisten riskitekijöiden arvioimiseksi. Suomen Pankki kuitenkin katsoo, että asetuksen ei tulisi liiaksi sitoa riskitekijöiden arviointia asetuksessa määrättyihin mittareihin eikä näin rajoittaa arvioinnissa käytettäviä mittareita tai niiden määrittelyä. Makrovakaussäätötoimenpiteiden edellyttää, että jokainen päätös perustuu kattavaan tilannearvioon eikä pelkään mekanistiseen laskelmaan. Toimenpiteiden oikea-aikaisuuden ja kohdistumisen kannalta on olennaista, että Finanssivalvonnan johtokunta voi tarvittaessa asettaa ohjearvoja korkeamman tai matalamman vaatimuksen, kunhan päätöksenteko ja sen perusteet ovat läpinäkyviä.

Suomen Pankki katsoo, että asetusluonnoksessa esitetyt yksittäiset mittarit ovat perusteltuja ja kuvaavat osaltaan hyvin laissa määrättyjä riskitekijöitä. Esitetyt mittarit eivät kuitenkaan välttämättä tavoita kattavasti moniulotteisten riskitekijöiden muutoksia. Tämän vuoksi Finanssivalvonnan tulisi

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto
Kauko Karlo

Lausunto

2 (4)

SP 308/C11.2/2017

8.12.2017

Julkinen

voida järjestelmäriskin osatekijöitä arvioidessaan nojautua laajemmin riskitekijöitä kuvaaviin mittareihin ja perustellusta syystä myös muuhun kokonaisharkintaan. Monista riskitekijöistä olisi hyvä olla mahdollisuus, mutta ei velvoitetta, käyttää useampia mittareita. Ehdotuksia asetukseen lisättäviksi mittareiksi on tämän lausunnon liitteessä.

Suomen Pankki katsoo, että riskitekijöitä kuvaavia mittareita ei tulisi asetuksessa määritellä liian yksityiskohtaisesti. Koska asetuksen mukaan mittareita on tarkoitus käyttää säännöllisesti Suomen ja muiden EU-maiden vertailuun, tarvitaan mittareiden arvojen laskemiseen tietoja eri EU-maiden tilastoista. Tarvittavia tilastoja ei välttämättä tulevaisuudessa ole saatavilla EU:n laajuisesti asetusluonnoksessa esitettyjen tarkkojen määritelmien mukaisesti. Joissain tapauksissa tiedot ovat saatavilla ainoastaan euroa käyttävistä maista, jolloin vertailukohtana tulisi olla muu euroalue. Asetuksessa voitaisiin viitata velvoitteeseen käyttää EU- tai euromaiden väliset vertailut mahdollistavia yhdenmukaisesti laskettuja tietoja aina kun se on mahdollista. Kattavien tietojen saannin ongelmien ei tulisi estää lisäpääomavaatimuksen asettamista. Finanssivalvonnalle olisi määritelmien osalta jätettävä harkintavaltaa, jotta asetuksen velvoitteiden täyttäminen olisi mahdollista riippumatta mahdollisista tulevista tilastoinnin muutoksista. Asetuksen toisen pykälän taulukon viimeisessä sarakkeessa esitetyt määritelmät tulisi ymmärtää viranomaisista ohjaaviksi esimerkeiksi, jotka voitaisiin esittää luontevasti asetuksen perusteluissa. Luottolaitossektorin keskittyneisyyden osalta olisi hyvä täsmentää, että uhkana on liiallinen keskittyneisyys, ei liian vähäinen.

Asetusluonnoksen kolmannen pykälän mukainen tapa verrata riskitekijöiden mittareiden arvoa Suomessa niiden keskimääräiseen arvoon muissa EU-maissa on yksi mahdollinen tapa arvioida järjestelmäriskien vakaavuutta. Suomen Pankki kuitenkin katsoo, että ehdotetussa muodossaan pykälä voisi epätarkoituksenmukaisesti estää lisäpääomavaatimuksen asettamisen tilanteissa, joissa vaatimus olisi ilmeisen tarpeellinen. Lisäpääomavaatimusta ei voisi Suomessa asettaa esimerkiksi, jos rakenteellinen järjestelmäriski kaikissa EU-maissa, Suomi mukaan lukien, olisi selvästi kohonnut, eikä Suomen tilanne tältä osin poikkeaisi muista maista. Tällaisen tilanteen välttämiseksi pykälässä tulisi sallia lisäpääomavaatimuksen asettaminen myös tapauksissa, joissa useiden Suomea kuvaavien mittareiden luku kema on selvästi ja ei-syklisesti pitkäaikaista keskiarvoaan korkeampi, tai jos on erityisen painavia muita syitä asettaa lisäpääomavaatimus.

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto
Kauko Karlo

Lausunto

3 (4)

SP 308/C11.2/2017

8.12.2017

Julkinen

Lisäpääomavaatimuksen julkistamisesta ja tiedottamisesta säädettäisiin asetuksen 4.-6. §:ssä. Aiotut pykälät ovat pääosin tarkoituksenmukaisia, mutta 4. §:n ensimmäisen momentin ensimmäisen kohdan sanamuoto on tulkinnanvarainen. Sen voi tulkita siten, että Finanssivalvonnan olisi aina julkistettava kaikki 2. §:n 1. momentissa taulukoidut tiedot riippumatta siitä, onko niitä käytetty lisäpääomavaatimuksen asettamisessa. Tältä osin 4. §:n 1. momentin 3. kohdan sanamuoto voitaisiin täsmentää seuraavasti: "3) edellä 2 §:ssä tarkoitetut päätöksen perusteena käytettävät tekijät sekä näitä tekijöitä kuvaavien mittareiden arvo, muu suure tai määritelmä."

Lisäksi 4. §:ssä olisi aiheellista velvoittaa Finanssivalvonta julkistamaan päätöksenteon perusteena soveltamiensa mittareiden määritelmät, jos mittareiden täsmällisiä määritelmistä ei edellä lausutun mukaisesti säädetä asetuksessa.

SUOMEN PANKKI

Katja Taipalus
osastopäällikkö

Karlo Kauko
neuvonantaja

Liitteet

Mahdollisia muita mittareita (s.4)

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto
Kauko Karlo

Lausunto

8.12.2017

Julkinen

4 (4)

SP 308/C11.2/2017

LIITE: MAHDOLLISIA MUITA MITTAREITA

Riskitekijä	Mittari
Luottolaitossektorin riskikeskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa	Luottolaitosten saamiset rakennus- ja kiinteistösijoitusalan yrityksiltä suhteessa luottolaitosten kaikkiin saamisiin
Kotimaisten luottolaitosten keskinäinen kytkeytyneisyys luotonannossa, maksujen välityksessä ja muissa rahoitusvakauden kannalta tärkeissä pankkitoiminnoissa	Luottolaitosten vastuut muilta kotimaisilta luottolaitoksilta
Luottolaitossektorin kytkeytyneisyys ulkomaisiin pankki- ja rahoitusjärjestelmiin, keskusvastapuoliin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin	Luottolaitosten vastuut ulkomaisilta luottolaitoksilta, vakuutusyhtiöiltä ja sijoitusrahastoilta
Luottolaitossektorin kytkeytyneisyys Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden maiden rahoitusjärjestelmien riskeihin;	Ulkomaisten pankkien tytäryhtiöiden ja sivukonttoreiden saamiset suhteessa bruttokansantuotteeseen
Luottolaitossektorin koko ja keskittyneisyys luottolaitosten taseiden suuruudella mitattuna sekä keskittyneisyys luotonannossa ja vähittäistalutusten vastaanottamisessa	Luottolaitosten taseiden suuruuden perusteella laskettu Herfindahl-indeksi
Luottolaitosten suurimpien asiakasryhmien velkaantuneisuus.	Yritysten velkaantuneisuus suhteessa bruttokansantuotteeseen.